NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15. februára a 2. marca 1993

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 15. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

X. volebné obdobie

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 15. februára a 2. marca 1993

P r o g r a m s c h ô d z e:

Nová voľba prezidenta Slovenskej republiky

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
15. februára 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené dámy,
vážení páni poslanci,
vážení prítomní,

srdečne vás všetkých vítam na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Dovoľte, aby som v mene poslancov Národnej rady Slovenskej republiky privítal členov slovenskej vlády na čele s jej predsedom pánom Vladimírom Mečiarom.

Na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, na ktorej sa uskutočnila voľba prezidenta Slovenskej republiky, v prvom kole, ani v opakovanej voľbe ani jeden z navrhnutých kandidátov nebol zvolený za prezidenta Slovenskej republiky. Podľa článku 15 odsek 1 volebného poriadku na voľbu prezidenta Slovenskej republiky v takomto prípade sa uskutoční nová voľba prezidenta Slovenskej republiky na niektorej z ďalších schôdzí Národnej rady Slovenskej republiky.

Podľa článku 83 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na základe odporúčania politického grémia zvolal som dnešnú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky, aby sme v rámci jej programu uskutočnili slávnostný akt, a to novú voľbu prezidenta Slovenskej republiky.

Dovoľte mi, pani poslankyne a páni poslanci, aby som sa vás opýtal, či máte k navrhovanému programu doplňujúce alebo pozmeňujúce návrhy.

Konštatujem, že tomu tak nie je. Žiadam vás preto, aby sme sa prezentovali a zistili účasť na dnešnej schôdzi stlačením hlasovacieho tlačidla.

Konštatujem, že na dnešnej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky sa zúčastňuje 145 poslancov. Tým sme uznášaniaschopní.

Dávam o návrhu programu schôdze hlasovať.
Prosím, aby sme sa ešte raz prezentovali.
Prezentovalo sa 146 poslancov.
Kto je za navrhnutý program, ako som ho prečítal?
Za návrh hlasovalo 145 poslancov.
Pýtam sa, kto je proti môjmu návrhu?
Proti nehlasoval nikto.
Zdržal sa niekto hlasovania?
Hlasovania sa zdržal 1 poslanec alebo poslankyňa.

Zisťujem, že sme program 15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky schválili.

Prosím prvého podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky pána Petra Weissa, aby pozval kandidáta pána Michala Kováča do zasadacej siene, kde zaujme miesto určené pre kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky.

/Pán Michal Kováč zaujal miesto určené pre kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážení prítomní,

dovoľte mi pripomenúť, že uznesením Národnej rady Slovenskej republiky číslo 114 z 22. decembra 1992 sme schváli-

li volebný poriadok na voľbu prezidenta Slovenskej republiky, ktorý vychádza z príslušných ustanovaní Ústavy Slovenskej republiky i zákona o rokovacom poriadku a zákona o poslancoch. Vo volebnom poriadku sme si určili postup prípravy a voľby prezidenta Slovenskej republiky, ktorým sa aj na 15. schôdzi budeme riadiť a z neho vychádzať.

V zmysle volebného poriadku sme na 12. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky 19. januára 1993 zriadili z poslancov volebnú komisiu na organizáciu voľby prezidenta Slovenskej republiky a na zisťovanie výsledkov tajnej voľby a súčasne sme určili jej predsedu. Každý poslanecký klub má v komisii zastúpeného jedného člena. Členmi volebnej komisie sú poslanci Robert Fico, Ladislav Pittner, Peter Sokol, Ernő Rózsa, Ján Fóthy a predsedom je poslanec Milan Sečánsky.

Volebná komisia na schôdzi 9. januára 1993 overila správnosť podania návrhov kandidátov na prezidenta, a to v tom zmysle, či ich podali poslanci Národnej rady Slovenskej republiky jej predsedovi v lehote 6 dní pred určeným dňom voľby prezidenta, či návrhy sú v súlade s článkom 103 odseku 1 Ústavy Slovenskej republiky a či majú všetky náležitosti podľa článkov 1 a 4 volebného poriadku na voľbu prezidenta Slovenskej republiky. Takto overený návrh kandidáta vám bol ako parlamentná tlač 161 predložený a doručený v určenej lehote štyroch dní pred dňom voľby, t.j. 11. februára 1993.

Dovoľte mi, aby som požiadal predsedu volebnej komisie na organizáciu a zisťovanie výsledkov tajnej voľby prezidenta Slovenskej republiky pána poslanca Sečánskeho, aby podal správu o výsledku overenia návrhu kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky.

Poslanec M. Sečánsky:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené poslankyne, poslanci,
vážená vláda,
vážení prítomní,

podľa článku 15 ods. 1 volebného poriadku na voľbu prezidenta Slovenskej republiky ak prezident nebol zvolený ani v opakovanej voľbe, ktorá sa konala 27. januára 1993, uskutoční sa nová voľba prezidenta na niektorej z ďalších schôdzí Národnej rady Slovenskej republiky.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím z 27. januára 1993 zvolal 15. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky na dnešný deň, na ktorej sa uskutočňuje nová voľba prezidenta republiky. Pri novej voľbe prezidenta sa použijú ustanovenia článkov 1 a 4 volebného poriadku.

Dovoľte, aby som ako predseda volebnej komisie na organizáciu voľby prezidenta a na zisťovanie výsledkov tajnej voľby podal Národnej rade Slovenskej republiky v deň konania novej voľby prezidenta republiky správu o výsledku overenia návrhov kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky. Táto povinnosť vyplýva z článku 5 ods. 2 volebného poriadku.

Volebná komisia zriadená Národnou radou Slovenskej republiky uznesením z 19. januára 1993 v zložení Robert Fico, Ladislav Pittner, Ernö Rózsa, János Fóthy a Milan Sečánsky sa zišla 9. februára 1993, aby overila, či návrhy kandidátov na funkciu prezidenta Slovenskej republiky sú v súlade s článkom 103 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a či sú podané podľa článkov 2 a 4 volebného poriadku. Pripomínam, že pán poslanec Sokol na tejto schôdzi nebol, ospravedlnil sa pre chorobu.

Volebná komisia sa na svojej schôdzi 9. februára 1993 zaoberala dvomi návrhmi kandidátov na prezidenta. Tieto jej podľa článku 4 ods. 1 volebného poriadku postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky tak, ako mu boli doručené, do 8. februára, t.j. do 6 dní pred určeným dňom voľby prezidenta. Tak určuje článok 2 volebného poriadku. Volebnej komisii boli postúpené návrhy týchto dvoch kandidátov, ktoré uvádzam v abecednom poradí: Ivan Gašparovič a Michal Kováč.

Pre prácu volebnej komisie z hľadiska overenia návrhov kandidátov na prezidenta bolo podľa článku 2 ods. 1 až 4 volebného poriadku rozhodujúce posúdiť, či návrhy boli podané predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky poslancom, prípadne skupinou poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, a to najneskôr 6 dní pred určeným dňom voľby prezidenta, to znamená do 8. februára. Volebná komisia ďalej zisťovala, či návrhy kandidátov obsahujú predpísané náležitosti, ako to ukladá článok 2 ods. 2 a 4 volebného poriadku. Zisťovala tiež, či v zmysle článku 15 volebného poriadku nebol podaný návrh na kandidáta, o ktorom poslanci hlasovali v predchádzajúcej voľbe prvého kola alebo v opakovanej voľbe.

Nezávislý poslanec pán Ivan Hudec podal návrh kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky na Ivana Gašparoviča. Tento návrh nespĺňa predpísané náležitosti v tom zmysle, že v ňom chýba kandidátom podpísané vyhlásenie o súhlase so svojou kandidatúrou na prezidenta Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu uvedený návrh nemôže byť zaradený na voľbu prezidenta Slovenskej republiky.

Volebná komisia konštatuje, že návrh kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Michala Kováča, ktorý komisii postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky, bol podaný v súlade s článkom 2 ods. 1 a 4 volebného poriadku. K návrhu tak, ako to vyplýva z článku 2 ods. 3 volebného poriadku, je pripojené vyhlásenie kandidáta o tom, že spĺňa

podmienky na voľbu prezidenta Slovenskej republiky podľa článku 103 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. To znamená, že ako občan Slovenskej republiky má právo voliť, dosiahol vek 35 rokov. Rovnako k návrhu je pripojené vyhlásenie kandidáta, že súhlasí so svojou kandidatúrou na funkciu prezidenta. Kandidát vo svojom vyhlásení uviedol svoje rodné číslo, číslo občianskeho preukazu a potvrdil, že je občanom Slovenskej republiky.

Na informáciu uvádzam, že na Národnú radu Slovenskej republiky od poslednej voľby došli rôzne návrhy kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky prevažne od jednotlivých občanov. Pretože nie sú podané v súlade s článkom 2 volebného poriadku, nemožno ani jeden z nich zaradiť na voľbu prezidenta Slovenskej republiky.

Pani poslankyne, páni poslanci,

volebná komisia na svojej schôdzi 9. februára 1993 zistila, že návrh kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky, teda na pána Michala Kováča, ktorý jej postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky, je v úplnom súlade s článkom 103 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a je podaný podľa článku 2 ods. 1 a 4 volebného poriadku.

Komisia na základe toho konštatuje, že uvedený návrh spĺňa Ústavou Slovenskej republiky a volebným poriadkom stanovené podmienky a navrhnutý kandidát môže byť zaradený na voľbu prezidenta republiky. Volebnou komisiou overený návrh kandidáta je uvedený v parlamentnej tlači číslo 161, ktorá vám bola doručená v súlade s článkom 4 ods. 1 volebného poriadku, teda v lehote štyroch dní pred určeným dňom voľby.

Pre úplnosť vás chcem informovať, že volebnej komisii nie je známa skutočnosť, či podľa článkov 6 a 7 volebného poriadku niektorý z pánov poslancov vzal svoj návrh na kan-

didáta späť, alebo či navrhovaný kandidát vzal späť svoj súhlas s kandidatúrou na prezidenta Slovenskej republiky.

Podpísaní členovia volebnej komisie: Sečánsky, Fico, Pittner, Sokol, Rózsa, Fóthy. Ešte raz pripomínam, že pán Peter Sokol sa na tejto schôdzi nezúčastnil, bol chorý.

Pán predseda, rád by som upozornil na jeden nesúlad vo volebnom poriadku v tom prípade, ak je len jeden jediný kandidát. Vieme, že za kandidáta je odovzdaný platný hlas v tom prípade, ak je na ňom ponechané jedno meno a jedno priezvisko. Je len jeden kandidát, teda na hlasovacích lístkoch je len toto jedno jediné meno. Ale článok 9, odsek 5 hovorí: "Neupravený hlasovací lístok sa považuje za zdržanie sa voľby prezidenta." Navrhujem, aby sme uviedli tieto dve zásady do súladu, aby pre túto voľbu článok 9 odsek 5 - prečítam ho doslova: "Neupravený hlasovací lístok sa považuje za zdržanie sa voľby prezidenta" - tento článok neplatil.

Ďakujem.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem predsedovi komisie pánu Sečánskemu s tým, že o návrhu, ktorý tu predniesol na úpravu vykonania voľby, budeme musieť hlasovať.

Prosím, aby sme sa prezentovali.
Ďakujem pekne. Prítomných je nás 145.

Chcem zopakovať návrh pána predsedu Sečánskeho. Tým, že na lístku, ktorým budeme hlasovať, je len jedno meno kandidáta, ak chcem hlasovať za kandidáta, hodím čistý lístok. Ak chcem hlasovať proti kandidátovi, škrtnem ho. Čiže máme len tieto dva spôsoby. Pán predseda komisie navrhol zdržanie sa vylúčiť. To znamená, že hlasujeme len za alebo proti.

Prosím, pán poslanec Neuwirth.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážená vláda,
vážené kolegyne, kolegovia,

myslím si, že pri danej možnosti voľby sa vylučuje jeden základný princíp demokratického prístupu. Povinnosťou komisie malo byť nájsť formu, grafickú alebo inú, v ktorej by bola daná možnosť aj zdržania sa. Preto navrhujem, aby sa komisia zamyslela a hľadala takúto formu.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Ak si pán poslanec myslí, že akt zdržania sa by chýbal, prednášam môj návrh: Kto sa chce zdržať hlasovania, preškrtne tento hlasovací lístok v uhlopriečke.

Prosím, pán Hrnko.

Poslanec A. Hrnko:

V tomto parlamente sme už mali voľby, kde bol len jeden kandidát. Riešilo sa to tým spôsobom, že na volebnom lístku bolo uvedené "súhlasím", "nesúhlasím".

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán poslanec, súhlasím s vami, ale hlasovacie lístky sú nachystané aj s obálkami na tento spôsob. Nevidím dôvod, prečo by sme nemohli hlasovať tým spôsobom, ako som povedal. Čistý hlasovací lístok bude znamenať, že som za kandidáta,

škrtnuté meno bude znamenať proti a uhlopriečkou preškrtnutý lístok - zdržal som sa.

Pán Sečánsky.

Poslanec M. Sečánsky:

Priatelia, dovoľte, aby som citoval z volebného poriadku článok 9 odsek 2: "Platný je hlasovací lístok, na ktorom je ponechaný jeden kandidát na prezidenta." To znamená, že nie je žiadne škrtanie. Odsek 3: "Neplatný je hlasovací lístok, ktorý nebol poslancom odovzdaný volebnou komisiou," - napríklad čistý papier - "na ktorom je ponechaných viac ako jeden kandidát na prezidenta, okrem prípadu uvedeného v odseku 5 tohto článku," - v tomto prípade to neprichádza do úvahy - "ktorý bol menený, doplňovaný alebo opravovaný, ktorý bol upravený inak, ako podľa článku 8 odsek 4".

Pán predseda, musím konštatovať, že ak bol lístok preškrtnutý krížom, pôjde o neplatný hlas, pretože ide o inak upravovaný hlasovací lístok. Priatelia, prosím vás, počúvajte ma chvíľku. Pán poslanec Neuwirth, komisia sa zaoberala týmto stavom. Sú tu dve možnosti - alebo to pre túto voľbu úplne vypustíme, pre toto kolo, to som navrhol, a druhá možnosť, aby sme doplnili, opäť pre toto kolo, rokovací poriadok v tom, že za zdržanie sa voľby prezidenta budeme považovať stav, ak poslanec odovzdá prázdnu obálku, teda neodovzdá hlasovací lístok.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Pani poslankyne, páni poslanci, počuli ste návrh pána Sečánskeho. Tým návrh, ktorý som dal, sťahujem. Pýtam sa pána Hrnku, či sťahuje aj on svoj návrh.

Poslanec A. Hrnko:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Takže budeme hlasovať o návrhu, ktorý predniesol pán Sečánsky s tým, že za zdržanie sa bude považovaná prázdna obálka. Čiže, hlasovací lístok nedám do obálky, ale do hlasovacej urny hodím prázdnu obálku.

Prosím, aby sme sa prezentovali.

Ďakujem. Prítomných je nás 147.

Budeme hlasovať za návrh, ako ho predniesol pán poslanec Sečánsky. Nemusím ho opakovať.

Kto je za tento návrh?

Za návrh hlasovalo 117 poslancov.

Kto je proti?

Proti návrhu hlasovalo 9 poslancov.

Kto sa zdržal hlasovania?

Hlasovania sa zdržalo 21 poslancov.

Konštatujem, že návrh na spôsob odovzdania hlasovacieho lístku tak, ako ho navrhol pán poslanec Sečánsky, sme prijali.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

Národnej rade Slovenskej republiky sa predkladá jeden návrh kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky, a to na pána Michala Kováča. Podľa článku 5 ods. 2 volebného poriadku má kandidát na prezidenta Slovenskej republiky právo vystúpiť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky s prejavom. Pýtam sa prítomného kandidáta, či chce využiť svoje právo.

Kandidát na prezidenta SR M. Kováč:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pekne. Prosím pána Michala Kováča o jeho vystúpenie.

Kandidát na prezidenta SR M. Kováč:

Vážený pán predseda,
vážené pani poslankyne, páni poslanci,
vážená vláda,

predpokladám, že viacerí z vás ma poznáte ako ministra financií ešte vo vláde pána Čiča a potom tiež vo vláde pána Mečiara, a takmer všetci ma poznáte, nie síce priamo, ale sprostredkovane ako posledného predsedu Federálneho zhromaždenia.

Dnes sa tomuto váženému parlamentu chcem predstaviť ako kandidát na prezidenta Slovenskej republiky. Chcem vám poodhaliť moje vnútro, predstaviť vám svoje zmýšľanie, ale tiež zámery, ktoré by som sa snažil realizovať ako budúci prezident.

Som presvedčený demokrat, ktorý sa v živote aj v politike riadi kresťanskými zásadami. Uvedomujem si, že naša spoločnosť potrebuje demokratický konsenzus, ako vyplýva z našej starej stredoeurópskej kultúry. Filozofia našej štátnosti musí vychádzať zo slobody, demokracie, plurality, tolerancie a solidarity.

Ak budem zvolený, chcem byť prezidentom všetkých občanov našej republiky s úprimným vzťahom človeka k človeku, občana k občanovi, čo má vyjadrovať aj moje vzťahy ku každej národnosti, ku každej politickej strane, ku každej konfesii, aj k tým, ktorí sú bez konfesie. Bude mi záležať na tom, aby sme budovali právny štát spočívajúci na legitimite a naplnený duchom demokracie. Štát zdravý, ktorý bude vedieť spojiť slobodu a poriadok, ktorý umožní plný rozvoj ľudskej individuality v prosperujúcej spoločnosti. Štát, ktorý bude láskavým domovom, dobrou vlasťou pre všetkých občanov bez ohľadu na národnosť, politickú a náboženskú príslušnosť. Štát, v ktorom budeme mať všetci rovnaké možnosti pre zmysluplný, pokojný a šťastný život. Štát, ktorý poskytne viac príležitostí všetkým a bude žiadať viac zodpovednosti od všetkých, a to nielen voči sebe, svojim rodinám, ale aj voči spoločnosti, voči našej krajine. Takto chceme pokračovať v uplatnení ideí, ku ktorým sme sa prihlásili v jeseni roku 1989.

Som politik, ktorý kladie dôraz na potrebu sociálneho mieru a sociálnej spravodlivosti. Som si vedomý, že mnohí občania sa dostali do existenčných ťažkostí, najmä v niektorých regiónoch. Tento stav musíme zlepšiť, musíme spoločnými silami oživiť naše hospodárstvo.

Prijali sme koncepciu sociálne orientovaného trhového hospodárstva, na nej musíme budovať našu ekonomickú reformu. Tento hospodársky systém je adekvátnou formou slobodnej spoločnosti. Musí byť orientovaný na všeobecný prospech a podopretý disciplínou, zvýšeným výkonom a konkurencieschopným výstupom. To je cesta, ktorá nám pomôže opäť získať prosperitu, rozmnožiť súkromné vlastníctvo, ale aj vzdelanie a vedomosti, aby sa naplnila možnosť slobody, osobnostného rozvoja a nezávislosti jednotlivca v našom novom spoločenskom a hospodárskom systéme.

Treba nám energickejšie zabraňovať ochudobňovaniu širokých vrstiev spoločnosti, pozdvihnúť ich sociálne postavenie, ako aj ich osobné, kultúrne i národné a občianske sebavedomie. Som presvedčený, že sme schopní postupne oživiť hospodárstvo a zvýšiť životnú úroveň nášho obyvateľstva, že budeme vedieť inšpirovať nové myslenie ľudí, že využijeme sociálnu funkciu podnikov, aby prosperovali na základe usilovnej, poctivej a zodpovednej práce bez vykorisťovania i bez okrádania spotrebiteľov a štátu a bez ďalšieho zhoršovania životného prostredia.

V tomto zysle spolu s vami, panie poslankyne a páni poslanci, treba sa nám priblížiť k nášmu človeku všade - vo fabrikách i na poliach, ale aj v doprave, vo všetkých sektoroch služieb, ako aj vo vede, kultúre, na školách a všade inde. Spoločnými silami všetkých politických subjektov sa musíme usilovať o utíšenie a upokojenie našej politickej situácie. Výmena peňazí ukázala, že naši občania sú rozvážni a zodpovední. Verím, že sa nedajú vyprovokovať ani panikárením, ani zlomyseľnou propagandou. Všetci vieme, že sa môžeme realizovať a rozvinúť len vzájomnou spoluprácou, svornosťou a dôverou. To sa týka aj odborov, politických strán, vlády a parlamentu, ale aj inteligencie, cirkví a v neposlednej miere aj masovokomunikačných prostriedkov.

Nechceme a nesmieme kritiku umlčať. Potrebujeme kritiku konštruktívnu, zameranú na vecné problémy, a nie na osobné, politické, či vzájomné hašterenie. Toto nie je cesta k stabilizácii nášho štátu a našej mladej demokracie. Preto sa žiada, aby sme smerovali k jednote v rôznosti, k vzájomnému rešpektu a úcte. Uvedomujeme si, že bez opozície niet demokracie.

Napĺňanie slovenskej štátnosti bude náročné a zložité najmä v ekonomickej a sociálnej oblasti. Na to je nevyhnutná podpora nových súkromných podnikateľov, na ktorých záleží

oživenie našej ekonomiky a obnova žiadúcej zamestnanosti. Rovnako vidím nezastupiteľnú úlohu inteligencie, ktorá je povolaná upevňovať pocit sebavedomia a istoty v našej spoločnosti.

Mimoriadnu pozornosť si zasluhuje naša mládež, pretože kladieme základy jej budúcnosti. Aj ona je povolaná kvalitou vzdelania prispieť k dosiahnutiu európskeho štandardu nášho života. To je dôležité nielen pre našu domácu situáciu, ale aj pre naše úsilie integrovať sa do európskeho a svetového hospodárskeho priestoru. V tejto práci potrebujeme pokoj, rozhodnosť, vytrvalosť, ale aj pomoc a podporu zvonku. O to sa musíme usilovať ako medzinárodne spoľahlivý partner.

Chcem zdôrazniť, že všetci sme zodpovední za náš spoločný štát. Ochrana štátnych záujmov Slovenskej republiky je vecou cti každého občana a povinnosťou všetkých politických subjektov. Želám si, aby sme prekonali nacionálne bariéry a prispievali k novej stredoeurópskej i európskej spolupatričnosti pri budovaní nášho nového štátu.

Budeme musieť čo najskôr pristúpiť k realizácii myšlienky, aby štát nerobil to, čo vedia lepšie robiť obce, záujmové zväzy či jednotlivci. V tomto duchu nám treba vytvoriť nové územné členenie a regionálne samosprávne orgány. Musíme tiež vytvárať dobré vzťahy ku všetkým slovenským regiónom, aby sa tu žiaden kraj necítil obchádzaný. Máme len jedno Slovensko, ktoré je našou spoločnou domovinou, a v ňom patríme všetci dohromady. Tento integračný cieľ bude dôležitou smernicou mojej politickej orientácie.

Pociťujem stále naliehavejšiu potrebu dobre fungujúceho mechanizmu spolupráce politických strán. Som odhodlaný uchádzať sa o to, aby som sa stal integrujúcim činiteľom tejto spolupráce. Je v záujme Slovenska, aby sa všetky politické subjekty mali možnosť zapojiť do riešenia životne

dôležitých problémov našej republiky. Potrebujeme sa navzájom a musíme sa zaujímať jeden o druhého.

Ide teraz o to, aby sme sa ujednotili ako ďalej v neľahkom období, pred ktorým, najmä v ekonomickej oblasti stojíme. Budem sa preto obracať aj na našu tvorivú inteligenciu, ktorá predstavuje náš najväčší národný kapitál, aby sa zo všetkých síl zapojila do budovania prosperujúceho Slovenska. Od nej právom očakávame, že nám pomôže vyhrať zápas o nové myslenie a konanie ľudí v podmienkach demokracie a trhového hospodárstva.

Nakoniec chcem zdôrazniť, že naša spoločnosť potrebuje morálne zásady s vierou v Boha i s vierou v seba, čo nás udržalo po celé dejiny. Preto princípy kresťanskej sociálnej náuky i európskej sociálnej charty považujem za dôležitú platformu našej humánnej spoločnosti naplnenej duchom solidarity a vzájomného porozumenia.

Ako prezident Slovenskej republiky, keď mi preukážete svoju dôveru, budem slúžiť pravde, ľudskosti a spravodlivosti. Chcem byť prezidentom všetkých našich spoluobčanov, prezidentom nezávislým, bez stranickej príslušnosti, čo vyplýva už z ústavne zakotvenej funkcie prezidenta. Nemôžeme si dovoliť predlžovať súčasný stav. Jednotnú vôľu a rozhodnosť očakávajú od nás nielen v zahraničí, ale predovšetkým naši spoluobčania. O to vás prosím pri vašom rozhodovaní, keď sa uchádzam o vašu dôveru. Je to teraz vaša úloha a naša politická skúška. Dokážme sebe i svetu, že sme dozreli po každej stránke.

Ďakujem vám.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem kandidátovi pánu Michalovi Kováčovi.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

podľa článku 5 ods. 3 volebného poriadku voľba prezidenta Slovenskej republiky na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky sa koná bez rozpravy.

Súčasne vám chcem oznámiť, že do tejto chvíle ani jeden z poslancov - navrhovateľov svoj návrh na kandidáta nevzal späť. Rovnako ani navrhovaný kandidát nevzal svoj súhlas s kandidatúrou na prezidenta Slovenskej republiky späť.

Voľba prezidenta sa podľa článku 101 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uskutoční tajným hlasovaním. Podľa odseku 3 tohto článku ústavy na zvolenie prezidenta Slovenskej republiky je potrebná trojpätinová väčšina hlasov všetkých poslancov, teda najmenej 90.

Pýtam sa predsedu volebnej komisie, či môžem vyhlásiť voľbu prezidenta za začatú.

Poslanec M. Sečánsky:

Áno.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Dovoľte mi, aby som vyhlásil voľbu prezidenta Slovenskej republiky za začatú.

Prosím, aby akt voľby prezidenta Slovenskej republiky najskôr vykonali členovia volebnej komisie. Voľba sa usku-

toční v osobitnej miestnosti, a to opäť v malej zasadačke na prvom poschodí.

Hlasovanie je upravené v článku 8 volebného poriadku. Postupovať pri ňom budeme rovnako, ako na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.

Dovoľte mi, pani poslankyne a páni poslanci, stručne uviesť, že každý poslanec pri vstupe do volebnej miestnosti preukáže svoju totožnosť svojím poslaneckým preukazom a od povereného člena volebnej komisie obdrží hlasovací lístok s obálkou. Potom prejde do určeného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov, kde vyjadrí svoju voľbu tak, ako sme si to odhlasovali. Na iné úpravy hlasovacieho lístka sa neprihliada. Platný je hlasovací lístok, na ktorom je ponechaný kandidát na prezidenta.

Chcem poprosiť, aby ako prví volili členovia volebnej komisie. Ostatných poslancov prosím, aby postupne uskutočnili volebný akt, a to tak, že volebný akt urobia najprv predseda, podpredsedovia a predsedovia výborov. Prosím, aby po vykonaní volebného aktu všetci páni poslanci a panie poslankyne zaujali svoje miesta v zasadacej sieni.

/Vykonanie volebného aktu./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím pani poslankyne, pánov poslancov a všetkých prítomných, aby zaujali svoje miesta.

Prosím ešte raz, pani poslankyne, páni poslanci a ostatní prítomní, aby ste zaujali svoje miesta.

Pani poslankyne a páni poslanci, dovoľte mi, aby som sa vás opýtal, či ste všetci využili svoje právo voliť.

Konštatujem, že áno. Oznamujem, že hlasovanie o voľbe prezidenta Slovenskej republiky skončilo.

Prosím volebnú komisiu, aby zistila výsledky hlasovania.

Pokiaľ bude volebná komisia spočítavať hlasy, vyhlasujem prestávku do 15.45 hodiny.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Dovoľte mi požiadať predsedu volebnej komisie pána poslanca Sečánskeho, aby podal správu, v ktorej oznámi výsledok voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,
vážení prítomní,

dovoľte, aby som vám prečítal zápisnicu o výsledku novej voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Na novú voľbu prezidenta Slovenskej republiky, ktorá sa uskutočnila tajným hlasovaním 15. februára 1993, bolo poslancom Národnej rady Slovenskej republiky vydaných 148 hlasovacích lístkov.

Po spočítaní hlasov volebná komisia na organizáciu a zisťovanie výsledkov novej voľby prezidenta Slovenskej republiky zistila, že v tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 126 platných hlasovacích lístkov, 1 neplatný hlasovací lístok, 19 poslancov sa zdržalo hlasovania a 2 poslanci nehlasovali.

Dovoľte, aby som vám oznámil, že za kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Michala Kováča bolo odovzdaných 106 platných hlasovacích lístkov. /Potlesk./

Podľa Ústavy Slovenskej republiky na zvolenie prezidenta Slovenskej republiky je potrebná trojpätinová väčšina hlasov všetkých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, to znamená minimálne 90 hlasov. Táto podmienka bola v hlasovaní splnená. Volebná komisia konštatuje, že navrhnutý kandidát na prezidenta Slovenskej republiky pán Michal Kováč získal viac ako potrebnú trojpätinovú väčšinu hlasov všetkých poslancov, čím potvrdzuje, že bol zvolený za prezidenta Slovenskej republiky.

Volebná komisia podľa článku 12 volebného poriadku poverila svojho predsedu oznámiť výsledok voľby prezidenta Slovenskej republiky na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, čo týmto aj činím.

Volebná komisia súčasne žiada, aby v súlade s článkom 13 ods. 2 volebného poriadku predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil, že pán Michal Kováč bol zvolený za prezidenta Slovenskej republiky.

Vyhlásenie výsledku voľby a zloženie sľubu prezidenta sa vykoná na schôdzi, ktorej termín určí predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojím rozhodnutím.

Podpísaní členovia volebnej komisie: Milan Sečánsky, Robert Fico, Ladislav Pittner, Peter Sokol, Ernö Rózsa a János Fóthy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu poslancovi Sečánskemu.

Vážené kolegyne poslankyne,
vážení poslanci,

nakoľko zo správy volebnej komisie podanej predsedom volebnej komisie vyplýva, že v prvom kole novej voľby bol za prezidenta Slovenskej republiky zvolený pán Michal Kováč, prosím pána Weissa, aby ho pozval medzi nás.

/Potlesk pri príchode zvoleného prezidenta pána Michala Kováča do rokovacej sály./

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

v nadväznosti na správu volebnej komisie prednesenú jej predsedom mi dovoľte podľa článku 13 ods. 2 volebného poriadku oficiálne vyhlásiť, že pán Michal Kováč bol na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky zvolený za prezidenta Slovenskej republiky.

Vážený pán prezident,

dovoľte mi, aby som využil túto príležitosť a ako prvý vám zablahoželal k zvoleniu za prezidenta Slovenskej republiky a zaželal vám vo vašej zodpovednej práci veľa úspechov.

Teraz sa prihlásil o príhovor pán prezident. Prosím ho, aby sa ujal slova.

Prezident SR M. Kováč:

Vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,

ďakujem vám za vašu dôveru. Urobím všetko ľudsky možné, aby som bol hodným tohto vysokého úradu a rovnako hodným vašej dôvery, všetko, aby som bol dobrým prezidentom tohto štátu, to znamená prezidentom všetkých našich občanov, všetkých našich regiónov - od Medzilaboriec po Skalicu, od Kysúc až po Komárno.

Som rád, že môj ústavný záväzok byť nezávislým sa umocnil podporou poslancov z takmer všetkých strán a hnutí. Tento parlament znovu preukázal svoju zrelosť, lebo voľbou prezidenta podporil a zavŕšil slovenskú štátnosť. Je to pozitívny signál svetu a prejav ochoty zúčastňovať sa na riešení životne dôležitých otázok občanov Slovenskej republiky, na riešení vecí verejných. Je to presvedčivý dôkaz toho, že sme schopní byť jednotní v rôznosti, že sme schopní uprednostňovať štátne záujmy Slovenska pred úzko stranickými.

Želám si, aby politická vôľa budovať slovenskú štátnosť a zúčastňovať sa riešenia životne dôležitých otázok sa stala trvalým rysom slovenskej spoločnosti a slúžila duchovnému i hmotnému blahu našich občanov. Teším sa na spoluprácu s vami, na spoluprácu so všetkými predstaviteľmi nášho verejného života. Očakávam pomoc a podporu všetkých občanov nášho Slovenska, i vás, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci zo všetkých politických strán a hnutí. Ideme do vážnej a ťažkej práce. Tu potrebujeme vzájomnú dôveru, ochotu slúžiť veci a kultúrnu vzájomnú komunikáciu. Spoločnými silami zvládneme úlohy, ktoré stoja pred nami. V tom nech nám Pán Boh pomáha.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

príhovorom pána Kováča prerušujem 15. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky s tým, že zloženie ústavou predpísaného sľubu, po ktorom začne vykonávať úrad prezidenta Slovenskej republiky, sa uskutoční na slávnostnej časti tejto schôdze, ktorej termín určím pravdepodobne na 2. marca 1993.

Ďakujem vám všetkým za účasť.

Oznamujem pánom novinárom a tlači, že brífing s novým pánom prezidentom Slovenskej republiky sa uskutoční hneď v tejto miestnosti, akonáhle ju poslanci opustia.

Schôdza prerušená o 16.05 hodine.

S l á v n o s t n á č a s ť
15. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky
2. marca 1993
/zloženie sľubu prezidenta Slovenskej republiky/

/Za zvukov fanfár prezidenta na motívy opery Svätopluk od Eugena Suchoňa do koncertnej siene Slovenskej filharmónie REDUTA vchádzajú prezident Michal Kováč s manželkou v sprievode predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča a predsedu vlády Slovenskej republiky Vladimíra Mečiara./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
ctení hostia,

pokračujeme v prerušenej 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, na jej slávnostnej časti, venovanej zloženiu sľubu prezidenta Slovenskej republiky, na ktorej vás všetkých srdečne vítam.

Dovoľte mi, aby som osobitne privítal hlavy štátov našich najbližších susedov - prezidenta Maďarskej republiky pána Árpáda Göncza /potlesk/, prezidenta Poľskej republiky pána Lecha Walesu /potlesk/, prezidenta Rakúskej republiky pána Thomasa Klestila /potlesk/ a prezidenta Českej republiky pána Václava Havla /potlesk/.

Dovoľte mi, aby som im poďakoval za prijatie môjho pozvania. Som presvedčený, že ich účasť na skladaní sľubu pre-

zidenta Slovenskej republiky a jeho inaugurácii je dôležitým prejavom vôle štátov, ktoré reprezentujú, a to rozvíjať dobré a priateľské vzťahy so Slovenskou republikou, o ktoré sa aj my usilujeme.

Srdečne vítam členov vlády Slovenskej republiky na čele s jej predsedom pánom Vladimírom Mečiarom /potlesk/, predstaviteľov ďalších najvyšších štátnych orgánov Slovenskej republiky a členov diplomatického zboru akreditovaných v Slovenskej republike /potlesk/.

Na zložení sľubu prezidenta Slovenskej republiky sa ďalej zúčastňujú predstavitelia cirkví, Matice slovenskej, Konfederácie odborových zväzov, vysokého školstva, vedy, kultúry, mládeže a športu a primátori miest, ktorých tiež srdečne vítam /potlesk/.

Nie na poslednom mieste dovoľte mi privítať bývalých poslancov Snemovne ľudu a Snemovne národov Federálneho zhromaždenia zo Slovenskej republiky, predstaviteľov a zástupcov masovokomunikačných prostriedkov z domova aj zo zahraničia a všetkých ďalších ctených hostí /potlesk/.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Vážený pán prezident,
vážené pani poslankyne,
vážení páni poslanci,
ctení hostia,

dovoľte mi teraz požiadať predsedu Národnej rady Slovenskej republiky pána Ivana Gašparoviča o slávnostný príhovor.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážený pán prezident,
vážení poslanci,
vážení hostia,

dovoľte mi niekoľkými slovami uviesť slávnostný akt inaugurácie slovenského prezidenta.

V jednom ľudskom živote, v živote jednej generácie, či v jednej historickej epoche nebýva veľa takých udalostí, ktoré môžeme označiť prívlastkom dejinné. Demokratickou voľbou slovenského prezidenta sa po prvý raz v histórii naplnila slobodná vôľa obyvateľov samostatného Slovenska. Až teraz, až týmto činom sa zavŕšila a naplnila túžba po vlastnom štáte. Zvolenie a inaugurácia slovenského prezidenta je zrelým štátoprávnym aktom, ktorý stavia Slovenskú republiku na úroveň vyspelých štátov tohto sveta a začleňuje ju do medzinárodného práva ako samostatný subjekt. Slovenského prezidenta zvolili poslanci Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí tak sprostredkovane vyjadrili vôľu obyvateľov Slovenska.

Vážený pán prezident,

stávate sa legitímnym a najvyšším predstaviteľom suverénneho slovenského štátu, stávate sa reprezentantom smerom do zahraničia, smerom k obyvateľom Slovenska. Vo funkcii prezidenta republiky sú zosobnené všetky demokratické princípy našej mladej republiky. Funkcia a osoba prezidenta by mali byť zárukou, že naša spoločnosť bude ctiť a dodržiavať ústavu, zákony, a že sa bude riadiť humánnymi zásadami. Prezident republiky bude určite pôsobiť ako integrujúca osobnosť aj vo vzťahu k politickým stranám práve tým, že bude vystupovať nadstranícky, nanajvýš spravodlivo a objektívne

s jediným cieľom - slúžiť záujmom a potrebám Slovenskej republiky.

Zvolením najvyššej funkcie sa dotvorila aj štruktúra zákonodarnej iniciatívy a výkonnej moci vo vzťahu Národná rada - prezident - vláda Slovenskej republiky. Od spolupráce týchto troch zložiek bude závisieť nielen politická stabilita spoločnosti, ale aj kvalita legislatívnych noriem, navrhovaných a prijímaných zákonov. Všetky tri spomínané zložky majú v demokratickom systéme našej spoločnosti nezastupiteľné miesto, ale iba vo vzájomnej súčinnosti, vo vzájomnej dôvere, a po vzájomných konzultáciách môžu byť ozaj efektívne a prospešné.

Prezident republiky je prvým občanom medzi rovnocennými občanmi. Osoba prezidenta stelesňuje aj vôľové a charakterové vlastnosti, mravnú bezúhonnosť a profesionálnu vyspelosť. Konanie a chovanie prezidenta budú so zvýšeným záujmom sledovať nielen občania Slovenskej republiky, ale doslova celý svet. Tým skôr, že je to prvý slovenský prezident, ktorý sa ujíma svojej funkcie po slobodných a demokratických voľbách, po historických premenách skoro v celej Európe, v suverénnom a nezávislom slovenskom štáte.

Želám vám, pán prezident, aby spolupráca s Národnou radou, vládou Slovenskej republiky a vami bola na najvyššej možnej úrovni, aby sa politickí predstavitelia Slovenska zhodli v základných princípoch a cieľoch v záujme všetkých obyvateľov Slovenska.

Nad sídlom prezidenta Slovenskej republiky zaveje čoskoro prezidentská štandarda. Bude oznamovať, že prezident sa ujal svojej vážnej a zodpovednej funkcie. Želám vám, pán prezident, aby ste túto historickú a zodpovednú úlohu zvládli na úrovni našich čias, ako si to vyžadujú záujmy a potreby Slovenskej republiky, ale aj medzinárodných vzťahov.

Vážený pán prezident,

podľa článku 104 Ústavy Slovenskej republiky sa ujímate funkcie prezidenta Slovenskej republiky po zložení sľubu pred Národnou radou Slovenskej republiky do rúk jej predsedu. Prosím vás, pán prezident, aby ste pristúpili k stolu, na ktorom je Ústava Slovenskej republiky, položili na ňu ruku, prečítali sľub a zložili ho podaním ruky a potvrdili podpisom.

Prvý podpredseda NR SR P. Weiss:

Prosím prítomných, aby počas sľubu stáli.

Prezident SR M. Kováč:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republike. Budem dbať o blaho slovenského národa, národnostných menšín a etnických skupín žijúcich v Slovenskej republike. Svoje povinnosti budem vykonávať v záujme občanov a zachovávať i obhajovať ústavu a ostatné zákony."

/Prezident Slovenskej republiky podal ruku predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky a sľub potvrdil svojím podpisom.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky odovzdal prezidentovi Slovenskej republiky listinu o jeho zvolení za prezidenta./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Pán prezident, zložením sľubu a potvrdením svojho sľubu podaním ruky a podpisom ste sa stali prezidentom Slovenskej

republiky. V mene Národnej rady Slovenskej republiky a v mene svojom vám prajem v tejto funkcii veľa šťastia, veľa úspechov, všetko najlepšie.

Prezident SR M. Kováč:

Ďakujem. /Potlesk./

/Zaznela štátna hymna Slovenskej republiky - spieval zbor. Súčasne zaznelo 21 delostreleckých sálv z dunajského nábrežia v Petržalke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážený pán prezident,

v túto slávnostnú chvíľu si vás dovoľujem poprosiť o inauguračný prejav pred Národnou radou Slovenskej republiky a občanmi Slovenskej republiky.

Prezident SR M. Kováč:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vzácni hostia,
dámy a páni,
milí priatelia,
občania Slovenskej republiky,

keď som koncipoval svoj inauguračný prejav, moja myseľ zaletela až k úsvitu našich národných dejín, ktorými nás viedli panovníci Veľkej Moravy - predvídavý Pribina, múdry Rastislav, energický Svätopluk, naši vierozvestcovia svätí Cyril a Metod, potom vzdelaná družina Antona Bernoláka, národne zrelí, európsky rozhľadení a demokraticky založení štúrovci, šľachetný Štefan Moyzes, Karol Kuzmány i memorandová a matičná generácia. Po nej Milan Rastislav Štefánik,

Andrej Hlinka a Martin Rázus. A napokon, všetci tí Slováci, ktorí znova a znova zažíhali pochodeň slobody doma i za hranicami až do novembra 1989.

Naša sloboda si vyžiadala veľké obete jednotlivcov, celých rodín a spoločenských skupín. Odporcovia fašistickej i komunistickej totality boli veľmi kruto postihnutí. Za svoju statočnosť platili slobodou i životmi. Obetiam fašizmu i komunistickej totality patrí aj v tejto slávnostnej chvíli naša úcta a vďaka, ale aj povinnosť zmierniť následky ich utrpenia. Keď odsudzujeme obdobie totality najmä po roku 1948, neodsudzujeme statočnú prácu miliónov poctivých ľudí, ani hodnoty, ktoré ich zásluhou vznikli. Sme si plne vedomí toho, že práve na výsledkoch poctivej práce miliónov ľudí možno ďalej pretvárať a rozvíjať našu spoločnosť.

Pred mojím vnútorným zrakom sa mi premietali všetky pokusy o slovenskú štátnosť, ich vzostupy a porážky, ich nádejné perspektívy i slepé uličky. Uvažoval som o sláve a tragédii domácich i zahraničných odbojov, ale aj o nadšení i sklamaní celých generácií. Je pre nás veľkým šťastím, že práve my sme sa dožili zrodu slovenského demokratického štátu. Spravodlivým a korektným naplnením princípu sebaurčenia národov vznikli z bývalého Česko-Slovenska dva samostatné demokratické štáty - Česká republika a Slovenská republika.

História ocení slovenských a českých politikov, ktorí sa o to zaslúžili. Naše uznanie patrí vyspelosti českého politického myslenia za to, že s porozumením prijalo legitímnosť slovenských nárokov na vlastnú štátnosť.

Slovenskou republikou vznikol v Európe nielen nový štát, ale o slovo v rodine demokratických krajín sa tiež prihlásil starý, kultúrny národ.

Ku všetkým pochybnostiam o slovenskej štátnosti chcem ako prezident povedať: Slovenskú republiku sme založili ako moderný európsky štát s demokratickou ústavou. Všetci občania republiky bez ohľadu na národnosť, náboženstvo a politické presvedčenie majú rovnaké práva. Sloboda názoru, prejavu, šírenia informácií a zhromažďovania je a bude u nás nedotknuteľná. Ako prezident budem usilovať o to, aby všetci mohli považovať Slovenskú republiku za svoju vlasť a nikdy sa necítili vo svojej domovine ako cudzinci. Vynaložím všetko úsilie na to, aby filozofia našej štátnosti zostala pevne zakotvená na princípoch plurality, tolerancie a solidarity.

Slovenská republika ako každý nový štát zrodený na troskách bývalého komunistického systému začína svoju existenciu s viacerými problémami. Súvisia nielen s vytváraním inštitúcií samostatného štátu, ale predovšetkým s procesom transformácie ekonomickej štruktúry totalitného systému do podoby modernej trhovej ekonomiky. Zložitosť našej situácie je umocnená tým, že aj vyspelé demokratické krajiny zápasia v tomto čase s problémami ekonomickej recesie, čo sťažuje riešenie našich ekonomických i sociálnych problémov.

Proces ekonomickej transformácie pokračuje a bude pokračovať. Pri každodenných starostiach, čo z nej vyplývajú, sa mnohým akosi strácajú kontúry jej cieľov, jej zmysel. Rozhodli sme sa pre sociálne orientované trhové hospodárstvo, ktoré pre nás znamená obnovu a rozvoj súkromného vlastníctva, slobodu trhu, slobodnú súťaž, hospodárstvo podriadené potrebám občana, nie mocných štátnych, či privátnych monopolov. Prešli sme už kus cesty týmto smerom, cesty nevyznačenej, nerovnej a neľahkej.

V rodiacej sa hospodárskej sústave nového štátu treba nám uvážlivo určiť hranice pôsobnosti štátu a trhu. Chceme minimum dirigizmu a minimum štátneho zasahovania do hospodárstva. Pravda, treba nám, ako všade vo svete, vytvoriť

mechanizmy spoločensky účinnej regulácie proti prípadnému zneužívaniu vlastníctva, proti zanedbávaniu sociálnych hľadísk v hospodárstve. Hospodárska politika bez sociálnej spravodlivosti ohrozuje sociálny mier a prináša občanom hospodárske straty. Sociálna politika bez ohľadu na hospodársku výkonnosť ničí zas vlastné základy hospodárstva.

Sociálna a hospodárska politika sa navzájom obmedzujú i dopĺňajú. To je aj dnes neuralgický bod nášho hospodárstva. Musíme ho prekonať. Potrebujeme zastaviť pokles výroby a produktivity práce, stratu efektívnosti, vytvárať nové pracovné príležitosti, znižovať nezamestnanosť, stabilizovať ceny, platobnú rovnováhu. Za tým účelom potrebujeme nielen dobré hospodárske zákony, najmä daňové, stimulujúce dlhodobý rozvoj, ale i dobrý systém etických hodnôt a mravných princípov, ktoré treba zakotviť do nášho hospodárskeho života, do vzťahov zamestnávateľov i zamestnancov, výrobcov i spotrebiteľov.

Je pravdou, že prvé kroky robíme v neľahkej hospodárskej situácii, ktorá sa nepriaznivo prejavuje v sociálnom položení mnohých občanov. Ale nedajme sa pomýliť, naše ťažkosti nepramenia z toho, že máme svoj štát. Naopak, korenia v tom, že sme ho dosiaľ nemali, a tiež v tom, že sme žili v totalite, že sme nemohli ovplyvniť štruktúry nášho priemyslu, že sme nevládli financiami, že sme nemohli zúročovať plody svojej práce, a že cudzia ideológia po desaťročia zámerne rozkladala naše národné povedomie a ľudské sebavedomie. Najťažšie obdobie svojich dejín máme teda za sebou.

Nikdy sme nemali pred sebou také perspektívy, ako v súčasnosti. Ide len o to, aby sme energiu, ktorá sa v národe uvoľnila po páde totality, nevyčerpali v plytkých sporoch, ale aby sme celú svoju vôľu, srdce a um vložili do služieb najvyššieho národného a štátneho záujmu, ktorým je dobro, blaho a prosperita našich občanov.

Naše hospodárstvo je síce choré a kríva, ale napriek všetkému máme po Českej republike druhú najlepšiu východiskovú pozíciu zo všetkých postkomunistických krajín v Európe. Okrem toho máme kvalifikovaných odborníkov, schopných, pracovitých ľudí. Máme čo ponúknuť na európsky a svetový trh. Potrebujeme rýchlo vyriešiť problém druhotnej platobnej neschopnosti životaschopných hospodárskych subjektov, vytvoriť mechanizmus, ktorý by zabraňoval jej opätovnému vzniku. Potrebujeme rýchlo uviesť do praxe opatrenia k oživeniu ekonomiky a súkromného podnikania, opatrenia na zabezpečenie žiadúcich vzťahov medzi vývozom a dovozom. Nesmieme zabúdať ani na to, že bez všemožnej podpory rozvoja vzdelanosti, bez mravnej obrody a bez utvárania podmienok pre zdravý životný štýl nedosiahneme potrebnú kvalitatívnu zmenu života našich občanov.

Pre nedotknuteľnosť súkromného vlastníctva, pre trhové hospodárstvo sme sa vedome rozhodli, lebo bez nich nie je možná demokracia, sloboda osobnosti, nie je možná prosperita občanov, obcí a štátu. Preto hovoríme jasne: áno, k slobode podnikania, liberalizácii obchodu a zahraničného kapitálu, nie centrálne plánovanému hospodárstvu a rovnostárstvu. Pritom so všetkou zodpovednosťou vyhlasujem, že zahraničný kapitál má u nás otvorené dvere a potrebné garancie. Akékoľvek obavy z neistej politickej, hospodárskej a bezpečnostnej orientácie Slovenskej republiky sú neopodstatnené. Ak sa na našej strane z pohľadu zahraničných investorov dosiaľ prejavovala určitá nepružnosť, či slabá koncepčnosť, na príčine je len naša nedostatočná skúsenosť a nie váhanie, akou cestou máme ísť. Slovenská ekonomika pôjde jednoznačne demokratickou trhovou cestou, aká sa osvedčila v slobodnom západnom svete. V tejto súvislosti považujem za osobitne aktuálne, aby sa venovala koncentrovaná pozornosť podpore podnikateľských aktivít, ktoré sú základom dobre fungujúcej ekonomiky.

Ako najvyšší ústavný predstaviteľ Slovenskej republiky budem sa snažiť o to, aby zahraniční investori s dôverou prichádzali do našej krajiny. Je vlasteneckou povinnosťou nás všetkých, aby sme svet presvedčili o tom, že Slovensko je demokratickou krajinou so stabilným politickým režimom a otvorenou trhovou ekonomikou.

Za osobitne dôležité považujem to, aby ani postavenie národnostných menšín u nás nevyvolávalo pochybnosti o spôsobilosti Slovenskej republiky pre jej začlenenie do európskych integračných štruktúr. Budeme sa aj naďalej usilovať o to, aby naša politika voči národnostným menšinám obstála pred najprísnejšími európskymi kritériami. Máme záujem, aby každý príslušník národnostnej menšiny prispieval svojou individualitou k rozvoju svojej obce, svojho mesta a k Slovenskej republike ako ku svojej vlasti.

Nepochybujem o tom, že svet s pochopením prijme naše očakávanie, aby príslušníci národnostných menšín aj v záujme plnšej vlastnej sebarealizácie využili podmienky, ktoré im Slovenská republika vytvára na zvládnutie štátneho jazyka ako nevyhnutného integračného činiteľa. Slovenská republika je len jedna, je nedeliteľná, je štátom všetkých občanov. Uisťujem našich spoluobčanov, príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín, že nezostanem ľahostajný voči pokusom obmedzovať ich práva a že budem vždy pripravený načúvať ich oprávneným požiadavkám. Taktiež budem dbať o to, aby boli zabezpečené práva Slovákov na tých našich územiach, kde sú v menšine.

Náš štát nevznikol tak celkom na zelenej lúke histórie. Jeho medzinárodná orientácia i zahraničnopolitické priority vychádzajú z toho, že sa nachádzame v strategicky citlivom stredoeurópskom priestore, ktorý od pradávna križovali obchodné cesty, kultúrne a civilizačné prúdy, ale žiaľ, aj

znepriatelené armády veľkých štátov. To všetko poznačilo našu vnímavosť na cudzie podnety. Chcel by som zdôrazniť, že sa považujeme za organickú súčasť euroatlantického priestoru rozprestierajúceho sa až k Uralu. Duchovne, kultúrne a politicky sa hlásime k západnej Európe od úsvitu našich dejín. To však neznamená, že sa vzdávame nášho príslušenstva k rodine slovanských národov, s ktorými sme spojení mnohými kultúrami a citovými vzťahmi.

Strategicky najvýznamnejším susedom Slovenska je Česká republika. Spolužitie s českým národom v spoločnom štáte nemožno z histórie vymazať. Vznik Československej republiky v roku 1918 umožnil nové perspektívy kultúrneho, sociálneho a vzdelanostného rozvoja Slovákov pri účinnej pomoci českého národa. Na to nikdy nezabudneme. Osamostatnením Slovenska sa začala nová éra v česko-slovenských vzťahoch. Slovenská republika nemá záujmy, ktoré by boli v rozpore s českými záujmami. Z našej strany urobíme všetko pre to, aby sme nažívali ako dobrí susedia, ale aj ako úprimní priatelia. Slovensko je pre Čechov otvorenou cestou, a je našim želaním, aby to platilo vzájomne.

Nie menší význam prikladáme našim vzťahom s Maďarskou republikou, s ktorou nás spája časť našich spoločných dejín v rámci Uhorska. Rozum nám velí nejatriť staré rany. Prenechajme na posúdenie historikom, čo im patrí. Politickí predstavitelia oboch krajín majú veľkú zodpovednosť za to, aby svoje národy viedli k vzájomnej úcte a spolupráci. Je to imperatív nášho spoločného osudu. Slováci po stáročia spoluvytvárali uhorské dejiny a cez ne sa podieľali aj na modelovaní tváre Európy. Dnes nepotrebujeme hľadať v nej svoje miesto, ale úlohu, či poslanie. A tým by malo byť pre nás aj to, aby Dunaj ako naša prirodzená i štátna hranica s Maďarskou republikou bol spoľahlivou tepnou spájajúcou oba štáty s organizmom Európy.

Som rád, že môžem hovoriť o našich dobrých vzťahoch s Rakúskou republikou. Nikdy nezabudneme na to, že Rakúsko na jeseň 1989 stalo sa pre nás otvorenou bránou do sveta a zostalo ňou doteraz. Rakúšania sú naši korektní partneri a dobrí susedia, s ktorými by sme ochotne rozšírili našu doterajšiu spoluprácu.

Náš severný sused - Poľská republika je nám blízky svojimi silnými kresťanskými tradíciami. S Poliakmi sme si blízki aj preto, lebo patria k ťažko skúšanému národu Európy, podobne ako Slováci. Tatry nás nedelia, Tatry nás s nimi spájajú. Nepochybujem o tom, že naše hospodárske, kultúrne i turistické kontakty sa budú rozširovať v prospech občanov oboch krajín.

Najväčším susedom Slovenska je Ukrajinská republika, ktorá je pre nás zaujímavá svojím ekonomickým potenciálom. S Ukrajinou nemáme územné, či žiadne iné spory. Prekladacia stanica na slovensko-ukrajinských hraniciach v Čiernej nad Tisou je významným ohnivkom poskytujúcim Ukrajine prepojenie do vnútra európskeho kontinentu, čo môže priniesť výhody aj pre ekonomiku Slovenskej republiky.

Cez Ukrajinu prichádza k nám ropa, plyn a iné suroviny z Ruskej federácie. Želáme si dobré vzťahy s Bieloruskom a Ruskom práve tak, ako s Nemeckom, ktoré disponuje obrovským ekonomickým potenciálom. Boli by sme radi, keby sa ešte viac prehĺbil záujem o Slovensko zo strany Francúzska a ďalších európskych štátov.

Pri takejto príležitosti mi nedá, aby som nespomenul, že nám veľmi záleží na tom, aby sa Slovenská republika mohla opierať o tradície osobitných vzťahov so Spojenými štátmi americkými. Tieto tradície vznikli na základe toho, že v ťažkých časoch pre Slovákov našla svoju druhú vlasť v Spo-

jených štátoch amerických tretina príslušníkov slovenského národa. Spojené štáty sa stali kolískou nášho zahraničného odboja a z ideálov americkej demokracie sme po dlhé roky čerpali vieru a silu odolať pokoreniu i útlaku a dožiť sa slobody.

Chcem ešte povedať, že patrím k zástancom myšlienky ešte užšieho primknutia sa členských štátov Vyšegradského zoskupenia. Túto formu regionálnej inštitucionalizovanej spolupráce v strednej Európe považujem za stabilizujúci prvok stredoeurópskeho priestoru a zároveň za faktor posilňujúci proces začlenenia Slovenskej republiky do európskych politických, ekonomických a bezpečnostných štruktúr, ktoré sa v minulosti osvedčili.

Vzácni hostia,
milí priatelia,
občania Slovenskej republiky,

ako prezident Slovenskej republiky si pokladám za povinnosť vysloviť vďaku štátom, ktoré bez váhania uznali našu samostatnosť. Pre nás je to veľké povzbudenie, ale aj výzva, aby sme čestne obstáli vo vlastných očiach, i pred zrakmi iných ako spoľahlivý člen svetového spoločenstva národov a štátov. Zvlášť chcem poďakovať tu prítomným pánom prezidentom i ostatným vzácnym hosťom zo zahraničia. Chcem vás uistiť, že urobíme všetko, aby sa Slovensko stalo pevnou súčasťou slobodnej a zjednotenej Európy.

Vážení a milí občania Slovenskej republiky,

želám si, aby Slovensko bolo bezpečnou a dobrou domovinou náš všetkých, aby sme boli hrdí, že sme občania Slovenskej republiky. Po zavŕšení ústavných aktov našej štátnosti,

ktoré vyvrcholili voľbou prezidenta, nastúpime teraz do spoločnej práce, aby sme zo všetkých síl slúžili všeobecnému dobru a všetkým našim občanom a aby sme čo najskôr prekonali naše terajšie ťažkosti.

K tomu potrebujeme hlbokú vieru v seba i v Boha, pracovitosť, trpezlivosť, rozvahu a skromnosť. Ako soľ potrebujeme väčšiu súdržnosť i svornosť medzi našimi občanmi a vzájomné pochopenie. Doprajme jeden druhému nielen zdravie, ale aj úspech. Bez úspešných jednotlivcov nemôžu byť úspešné obce a mestá, úspešná spoločnosť a štát. Doprajme sebe i našim spoluobčanom politický zmier, aby sme čím skôr dosiahli národné zmierenie a zjednotenie všetkých občanov Slovenskej republiky. Všetci sme povolaní na to, aby sme premenili naše Slovensko na krajinu hospodárskej prosperity, duchovného bohatstva, na krajinu, v ktorej žijú pokojní, mierumilovní a šťastní ľudia.

V tom nech nám Pán Boh pomáha.
/Dlhotrvajúci potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu prezidentovi Slovenskej republiky za jeho inauguračný prejav.

Dovoľte mi, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci a ctení hostia, úprimne sa vám všetkým poďakovať za účasť na dnešnej inaugurácii prezidenta Slovenskej republiky.

Vyhlasujem týmto 15. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky za skončenú.

/Za zvukov fanfár prezidenta Slovenskej republiky prezident Slovenskej republiky, predseda Národnej rady Slovenskej republiky a predseda vlády Slovenskej republiky prichádzajú ku svojim manželkám a odchádzajú zo siene Slovenskej filharmónie. Za nimi odchádzajú ostatní prítomní./

U z n e s e n i a

prijaté na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

15. februára 1993

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 175/1993

145

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. februára 1993

k spôsobu odovzdania hlasovacích lístkov pre voľbu prezidenta Slovenskej republiky konanú na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

vzhľadom na to, že za prezidenta Slovenskej republiky je navrhnutý iba jeden kandidát

r o z h o d l a ,

že pre voľbu prezidenta Slovenskej republiky, konanú na 15. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, bude volebná komisia považovať za zdržanie sa voľby taký hlasovací lístok, ktorý nebude vložený v obálke vhodenej do volebnej schránky.

Ivan G a š p a r o v i č v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
F i g e ľ Ján v.r.
F r e n a Ján v.r.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 175/1993

146

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. februára 1993

k novej voľbe prezidenta Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 101 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky

z v o l i l a

Michala K o v á č a za prezidenta Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:
F i g e ľ Ján v.r.
F r e n a Ján v.r.

O B S A H

Otvorenie a procedurálne otázky str. 1
Hlasovanie o návrhu programu str. 2

Nová voľba prezidenta Slovenskej republiky str. 2

Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č str. 2
Poslanec M. S e č á n s k y str. 4
Poslanec A. N e u w i r t h str. 8
Poslanec A. H r n k o str. 8
Poslanec M. S e č á n s k y str. 9

Kandidát na prezidenta SR M. K o v á č str. 11
Vykonanie volebného aktu str. 17

Poslanec M. S e č á n s k y - oznámenie
výsledku voľby prezidenta Slovenskej republiky str. 18

Prezident Slovenskej republiky M. K o v á č str. 21

Prerušenie schôdze str. 22

Slávnostná časť 15. schôdze NR SR

Otvorenie a procedurálne otázky str. 23

Predseda NR SR I. G a š p a r o v i č str. 25

Sľub prezidenta Slovenskej republiky str. 27

Prezident Slovenskej republiky M. K o v á č str. 28

Ukončenie 15. schôdze NR SR str. 37

Uznesenia prijaté na 15. schôdzi NR SR